

A CINEGEKIRÁLY

Nekem kisgyerek koromban volt egy rossz szokásom, téli mulatságom: a cinegefogás. Persze nekem nem az orrom fogta a cinegét, mint a mostani gyerekeknek. Sütni való tökből csináltam a cinegefogót, kitettem a kerítés tetejére, s estefelé már rendesen benne jajveszékelt a szegény kis fogoly:

- Nyit-ni-kék, nyit-ni-kék, nyit-ni-kék!

Ilyenkor én mindig a két tenyerem közé csuktam a fekete sapkás kis madarat, s vittem lelkendezve az öreg udvarosunkhoz.

- Nézze, Matyi bácsi, milyen cinegém van nekem!

- Milyen ugyan? - neszelt ki Matyi bácsi a nagy báránybőr sapkából, aztán kelleetlenül legyintett a kezével. - No, ezért kár volt azt a szép nagy tököt elprédálni. Ez csak olyan parasztcinege. A cinegekirályt kellene megfogni, gyerekem. Az hozza a szerencsét a házhoz.

No, erre én úgy elszomorodtam, hogy tüstént kiröpítettem a markomból a cinegét.

- Küncsücsü, küncsücsü, küncsücsü! - kiabálta vissza hálásan a sövény ágai közül, de engem ugyan meg nem vigasztalt vele. Nekem eszem-lelkem csak a cinegekirályon volt már akkor.

- Hát aztán milyen az a cinegekirály? - faggattam Matyi bácsit. - Van neki koronája is?

- Van ám, szolgám! Kék koronája, rózsaszín palástja, fehér mellénye, piros csizmája van a cinegekirálynak. De legkönnyebben megismered a fekete bársonyszakálláról. A kerek világon egy madárnak sincs olyan!

Attól fogva aztán mindig lestem én a cinegekirályt, de sohase került elő. Hallani se hallott róla senki, csak Matyi bácsi. Az édesapám meg is pirongatta érte, hogy mit ámit ilyen mesékkel.

- Nem mese az, uram - erősítette az öreg. - Láttam én egyszer még a fészken is a nádasban. Még a szavát is hallottam. Azt mondta, hogy: csitt, csitt!

- Álmodta kend azt, bátya - nevetett apám, s magam se hittem többet a cinegekirályban.

No, hát azért is megjött egyszer a cinegekirály. Tél vége felé járt az idő, s én a nyitott ablaknál álldogáltam, mikor egyszer csak látom, hogy valami hosszúfarkú madárkára csapódik rá a cinegefogóm ajtaja.

Jaj, tán a cinegekirály! - dobbant nagyot a szívem, s hajadonfővel szaladtam ki az udvarra.

Az volt az, csakugyan. Kék a feje, fehér a melle, rózsaszín a háta, fekete bársony a szakálla. Szakasztott olyan, amilyennek a Matyi bácsi mondta. Még a szava is az.

- Csitt, csitt! - nézett rám ijedten az aranyszínű szemecskéjével, ahogy a markomba vettem. De nem haragosan mondta ezt, hanem nagyon félénken. Úgy, hogy megfájósodott bele a szívem, és egyszerre szétnyitottam a markomat.

- Eredj haza, cinegekirály, az országodba!

A madárka kirebbent a kezemből, de nem surrant el mindjárt. Körülrepkedett háromszor-négyszer, mintha mondani akarna valamit.

- Csin, csin, csin - csengett a hangja, mint valami kis ezüstcsengő.

Engem hirtelen végigborzongatott a hideg. Szaladtam be a szobába, s közben arra gondoltam, amit Matyi bácsi mondott: „No, nem tudom, nem szalajtottam-e el a szerencsém?”

El biz azt. Átfázatott a hűvös esti szél, míg a cinegekirállyal barátkoztam. Másnap ágynak estem, harmadnap elővett a láz, s attól fogva hetekig nem tudtam magamról semmit.

Csak arra emlékszem, hogy egyszer fölnyitottam a szememet, nagy fekete madár gubbaszkodott az ágyam végiben. Olyanforma volt, mint a holló, s ahogy a szemét rám szegezte, dideregni kezdtem.

- Jaj, kergessétek el! - sikoltottam el magamat.

Nagy riadalom támadt erre a szobában. Az édesapám, az édesanyám, a kis húgom, a doktor bácsi – mind a madarat hajszolta. Nem ért semmit. A madár fölröppent, keringett fölöttem, s mikor leszállt, közelebb volt hozzám, mint azelőtt. Utoljára már a fejemnél ült a csúf fekete madár. Éreztem, hogy ott van, de látni nem láttam, mert a szememet nem mertem kinyitni. S akkor egyszerre valami halk csittegés hallik a szobában:

- Csitt, csitt, csitt, csitt!

- Hiszen ez a cinegekirály! – nyitottam ki a szememet bátorságra kapva.

Az volt az csakugyan, de alig lehetett ráismerni. A szeme égett, mint a tűz, a szakálla lobogott, mint a zászló, égnek meredt minden tolla, s kis csőre csattogott, mint valami kard.

- Csitt, csitt, csitt, csitt! – vágott a fejéhez haragosan a nagy fekete madárnak.

- Segítsetek neki! – néztem könnyörögve apámékra, de meg se moccant senki. Ültek mereven mindnyájan, és kisírt szemmel néztek maguk elé.

De nem is kellett segítség az én cinegekirályomnak. Sürgött-forgott, cikázott, mint a villám, a nagy otromba madár körül, amely hiába kapkodott utána. Utoljára nagyot koppantott a fejére, arra föltrebbent a nagy, lomha madár, károgott egy keserveset, és kilebbent az ablakon.

- Csin, csin, csin, csin – csilingelt utána diadalmasan a cinegekirály ezüstcsengettyűje. Én pedig felültem az ágyban, és elnevettem magamat.

- Elment, elment a csúf jószág!

Szüleim sírva-nevetve borultak rám, és boldogan kérdezték:

- Ki ment el, gyermekem? Hiszen nem volt itt senki.

- Hát az a nagy fekete madár. Kikergette ez a kis cinegekirály, ni! – mutattam rá a madaramra, aki a szekrény szélére szállt pihenni.

- Nini, észre se vettük - tekintett oda az édesapám. - Bizonyosan az előbb repült be, mikor szellőztettünk. Nagyon helyes kis madár, szakállas cinegének hívják.

Nem szóltam semmit, de tudtam, hogy az a cinegekirály, és tudtam, hogy az kergette el mellőlem a halál fekete madarát.